

5 mio. til forskning i trivsel

Portræt: En støt stigende kurve i Aarhus Syd

Cirkus BØF: Kvalitetstid for fædre og børn

Det er ikke hvordan vi har det

Af Karen Maigaard, landsformand

I mit barndomshjem i 50'erne læste vi hver dag en Gruk, som var i avisen, og vi havde også flere stående af Kumbel, som digteren og forfatteren Piet Hein også kaldte sig. Vi brugte flere citater herfra, når noget var bøvet og svært. Du kender sikkert den her:

“Det er ikke hvordan vi har det, men hvordan vi ta'r det.”

Det var selvfølgelig en anden tid. I landsbyen, jeg voksede op i, var der en del “originaler.” De havde hver deres funktion i fællesskabet.

Det er slet ikke sikkert, at de havde det godt. Og det er fint, at vi nu snakker om det, har fokus og tager ansvar. Gør, hvad vi kan for at alle trives og har et godt liv. Men definitionen af et godt liv er forskellig fra menneske til menneske. I Fora synes vi, det er godt at

bruge sine hænder til at skabe. Til gavn for fællesskabet eller for sig selv og sine nærmeste. Vi synes, at sådan skulle det være for alle. Det kræver, at vi ser på, hvordan vi vil indrette fremtidens samfund.

“ Det er ikke
hvordan vi har det
men hvordan
vi ta'r det ”

På Landsmødet i 2023 gav jeg et lille indblik i romanen Rans vilje, skrevet af Peder Frederik Jensen. I en kronik for nylig skriver samme forfatter: “Vi er nydende og grinende dyr, der elsker at sætte form på verden.

Vi leger os frem. Men i det, vi skaber, er der en masse indhold. En masse erfaring. Og de erfaringer er væsentlige, selvom de ikke er målbare. Det er nemlig også det, der gør os i stand til at tro på andre end os selv. Vi skal kunne forestille os den andens virkelighedsopfattelse, blik, smerte og savn for at indrette en verden med plads til alle.”

Vi er alle fanget i vores personlige siloer, siger Jensen også. De skal brydes ned, for at vi kan komme videre. Der er rigeligt at være ked af, så håbet ligger i alt det, vi gerne vil og kan. Det ligger i kreativitet, forestillingsevne, fortællinger – men også lige så meget i flid og fokus. En velsejlende båd er smuk.

Husk det.

Fora
Gammel Kongevej 39G, 1. sal
1610 København V
Telefon 3393 0096
www.fora.dk
info@fora.dk

Forsidefoto:
Fora / Molly Christensen

Redaktion

Bernhard Trier Frederiksen,
ansvarshavende
Molly Christensen, redaktør

Layout

Tina Christoffersen,
grafisk designer

Tryk

Clausen Grafisk

Oplag

1.000

Alle kan sende indlæg til redaktionen, som dog forbeholder sig ret til at afvise indlæg og til at redigere indlæg, der bringes i bla det. De synspunkter, der udtrykkes i Fora Magasinet, er ikke nødvendigvis Foras.

Fotos er Foras egne, medmindre andet er angivet.

Eftertryk tilladt med tydelig kildeangivelse.

Næste deadline

1. juni 2024

Tryksag
5041 0826
Scandinavian Print Group

- 2** LEADER
Det er ikke hvordan vi har det
Af landsformand Karen Maigaard.
- 5** **PORTRÆT:**
En støt stigende kurve i Aarhus Syd
Aftenskolen Fælles Fritid er vokset med over 1300 undervisningstimer siden 2018. De mener selv, stigningen er et resultat af forskellige indsatser og faktorer. Bliv klogere i portrættet.
-
- 8** **Fællesskabets mangfoldighed**
Præst og tidligere kirke- og kulturminister Mette Bock giver sit bud på vigtigheden af fællesskaber – om det er i kirken eller aftenskolen.
- 9** **5 mio. kroner til forskning i trivsel**
Giver foreningslivet trivsel? Trygfonden donerer 5 millioner kroner til at finde svaret på det spørgsmål.
-
- 11** **Forslag om nye vedtægter**
Bestyrelsen fremsætter to selvstændige forslag til vedtægtsændringer på landsmødet i maj.
- 12** **Nærhed er vejen til trivsel**
Foredragsholder og rådgiver Karen Lumholt er overbevist om, at folkeoplysning kan medvirke til at kompensere for det tab af relationer, som, hun mener, kendetegner samfundet i dag.
-
- 14** **Cirkus BØF: Legende kvalitetstid for fædre og børn**
Daniel Walsh følte sig alene med de svære følelser efter fødslen af sit andet barn. Det gav ham en idé til at starte et helt særligt fællesskab.
-
- 16** **Succes med SEO**
Efter skoleleder Poul la Cour begyndte med SEO, gik Musisk Oplysningsforbund fra at ligge nederst i Google-søgningerne til nu at ligge i toppen, når folk søger efter musikkurser i Esbjerg. Og han bruger ikke engang særligt meget tid på det
- 18** **Sådan skaber jeg trivsel på mine kurser**
Tre undervisere fortæller, hvordan de skaber de bedste rammer for glade kursister.
-
- 19** **Al for dig der vil i gang: Fire enkle tips**
Selvstændigkonsulent Christian Sophus Ehlers har fire enkle tips til at komme i gang med at bruge kunstig intelligens.
- 20** **Egne lokaler i Lejre**
Efter en ihærdig indsats er det lykkedes LHF's Aftenskole at få nye lokaler stillet til rådighed af Lejre Kommune.
- 21** **Trivsel i et udviklingsland**
Odense Aftenskole udgiver den femte podcast i rækken om FN's verdensmål, denne om seniorliv i et udviklingsland.
-
- 22** **Folkeoplysning og mental trivsel**
Meget tyder på, at folkeoplysende aktiviteter kan bidrage til at styrke vores mentale helbred.
- 23** **Stort & Småt**
- 24** KLUMMEN
Mere skønhed – mere mening
Af Steen Tinning, medlem af Foras bestyrelse og skoleleder for Folkeakademiet Sydlyn.

En inspirerende workshopdag

I februar afholdt Fora Fleksibel Workshopdag i Hornstrup Kursuscenter i Vejle.

Dagen indeholdt spændende oplæg om alt lige fra kunstig intelligens til Foras egen underviserundersøgelse, samt to runder af workshops, som spændte over emner som udvikling af aktiviteter til nye målgrupper, søgefunktioner i ASA, praktisk brug af kunstig intelligens, sociale medier, synlighed og meget mere. Var du ikke til stede, behøver du ikke gå glip af alle de vigtige pointer. Slides fra alle oplæg og workshops ligger på Foras intranet. Gå ind og se om du kan blive inspireret. ■

Landsmøde 2024

TEMA: Mental Trivsel og folkeoplysning

DATO: Fredag den 3. maj kl. 14.30 –
lørdag den 4. maj kl. ca. 13.00

STED: Comwell Bygholm Park i Horsens

Velkommen til landsmøde! Sæt kryds i kalenderen til årets landsmøde 2024. Tre nedslag i programmet viser, at der er spændende aktiviteter i vente.

Fredag den 3. maj kl. 15.00 starter Foras formelle landsmøde. Her skal forslaget til vedtægtsændringer behandles og der skal vælges nye folk til bestyrelsen.

Fredag aften kl. 19.00 starter en hyggelig middag med god mad, et par glas vin og rig mulighed for

samtale og netværk. I løbet af aftenen kåres Foras ildsjæl. Husk at indstille din kandidat.

Lørdag kl. 9.00 – 13.00 står i inspirationens tegn, hvor vi skal kigge nærmere på temaet folkeoplysning og mental trivsel. Vi har blandt andet inviteret **Anne Kirketerp** til at fortælle os om, hvordan håndværk har sundhedsfremmende effekter og inspirere os til, hvordan vi kan arbejde mere med disse dimensioner.

De øvrige programpunkter og oplægsholdere til lørdagens program mangler i skrivende stund endnu at falde på plads. Men hold øje med din indbakke – invitationen vil være på trapperne i midten af marts.

PORTRÆT:

En støt stigende kurve i Aarhus Syd

Af Molly Christensen,
kommunikationskonsulent
og redaktør i Fora

Underviser i TriYoga Birgitte
Eichild i Fælles Fritids smukke
lokaler på Vilhelmsborg.

Foto: Molly Christensen

Aftenskolen Fælles Fritid har på blot seks år gennemgået både et skoleleder- og formandsskifte, haft store problemer med at skaffe egnede lokaler og kæmpet med at holde hjulene i gang under corona. Trods dette har skolen oplevet en markant stigning på over 1300 undervisningstimer og knap 500 deltagere siden 2018, samtidig med, at de har fået nye lokaler flere steder i kommunen. Hvordan? Læs med her.

I 2017 blev den daværende skoleleder i Fælles Fritid pludseligt syg og måtte gå af efter en længere sygeperiode, hvilket satte bestyrelsen i en uventet position. "Jeg har hørt, at der var ret meget kaos," fortæller Dorrit, som er nuværende formand. Den daværende formand og et af de øvrige bestyrelsesmedlemmer måtte pludselig tage over uden at have ret meget kendskab til foreningens administration. "På det tidspunkt foregik administrationen på et lavt teknologisk niveau, hvor tilmeldingen til kurser foregik ved at kursister fik en slip

"Jeg er ikke bange for at sætte noget i gang. Jeg griber bolden, når nogen kommer til mig med en god idé."

papir, der var klippet af et regneark, så de vidste, hvor de skulle betale. Bestyrelsens overtagelse af administrationen markerede begyndelsen på en transformation for skolen som overgik til Fora, og lønnen, som Aarhus Kommune tidligere havde administreret, blev overtaget af FO Aarhus. Ved sin tiltrædelse som skoleleder i 2018 fortsatte Birgit Christensen med at udnytte ny teknologi. Birgit nåede at have stor fornøjelse af sit samarbejde med den tidligere bestyrelsesformand Pernille, som desværre gik bort i efteråret 2023.

GRIBER DE GODE IDEER

Birgit er opvokset i Beder og har boet det meste af sit liv i lokalområdet. Da hun tiltrådte som skoleleder for fem års tid siden lå skolens lønnede undervisningstimer på 2445 og i år 2023 kom de op på 3767 timer. Den store stigning i timer skyldes flere ting, forklarer Birgit. En af årsagerne er, at Fælles Fritid i 2022 blev lagt sammen med en anden aftenskole, Grønlykke Aftenskole, som på det tidspunkt var omkring en tredjedel så stor som Fælles Fritid. En anden årsag er, at Birgit hele tiden er obs på at oprette nye hold. "Jeg er ikke bange for at sætte noget i gang. Jeg griber bolden, når nogen kommer til mig med en god idé, og jeg

giver underviserne et par sæsoner til at løbe holdene i gang,” siger hun.

“... Og så yder Birgit altså bare rigtig god service,” tilføjer Dorrit.

“Det betyder meget for mig,” bekræfter Birgit. “Om det er en mail, eller en telefonsamtale med en kursist eller underviser, bliver de fulgt til dørs.” Det gælder også økonomisk. Hvis en kursist ringer til Birgit og ikke kan deltage i de sidste kursusgange på grund af rygproblemer, refunderer Birgit for de gange. “Det er det værd,” smiler hun. “Vi får så meget positiv omtale derude.”

“Vi går op i, at vores lokaler skal være nemme at komme til. Det betyder også, at mange af vores kursister deltager i flere forskellige aktiviteter hos os, og mange af dem har været med i mange år”

Birgit har en baggrund som modedesigner og Dorrit har undervist i Marketing og Samfundsfag på Aarhus Business College. Med deres forskellighed supplerer de hinanden godt i det daglige arbejde og trækker på hinandens input, når de selv er i tvivl om noget. Den gensidige glæde ved hinandens støtte, mærkes tydeligt i deres nærvær. “Hvis der er noget, jeg ikke er, så er det kreativ,” griner Dorrit. “Dorrit er til gengæld meget diplomatisk,” tilføjer Birgit. “Hun er en kæmpe hjælp for mig.” Fælles Fritid har en bestyrelse, der fungerer godt sammen, og hvor medlemmerne træder til ved mange lejligheder heriblandt ved opsætning af reklamemateriel.

SPÆNDER BREDT

Det er ikke kun i timer, foreningen er steget de senere år, men også kursister. Siden 2018 er antallet af kursister på skolens hold steget fra 1378 til 1823. Udover sammenlægningen med Grønlykke Aftenskole,

FÆLLES FRITID

Foreningen Fælles Fritid spænder over en vifte af hold lige fra mange typer af bevægelsehold, *body balance* og kor til glasfusion, krea-hold for børn og litteratur- og historiehold. Fælles Fritid repræsenterer områderne Beder-Malling, Ajstrup, Fløjstrup, og senest også Tranbjerg, Mårslet, Solbjerg, Tilst og Aarhus efter sammenlægningen med Grønlykke Aftenskole.

Læs mere om foreningen på faellesfritid.dk

skyldes det også mangfoldigheden af hold, skolen har introduceret over de senere år, hvor det tidligere primært var bevægelse, man kunne gå til.

Skolen dækker også bredt rent geografisk. “Jeg tror, det er en stor fordel, vi er lokale,” siger Dorrit. Selv går hun til engelsk hos FOF i Aarhus, hvor hun skal med bussen ud og hjem, og hun ved af erfaring, at det ikke altid er noget, man lige har energi til på de koldeste vinteraftener. De fleste af kursisterne, som kommer i Fælles Fritid, kan nemt komme og parkere, nogle kan endda gå til deres aktiviteter.

“Vi går op i, at vores lokaler skal være nemme at komme til. Det betyder også, at mange af vores kursister deltager i flere forskellige aktiviteter hos os, og mange af dem har været med i mange år,” siger Birgit.

SATSER PÅ TRIVSEL

Fritiden bruger Birgit blandt andet på yoga og meditation, og Dorrit går til pilates i Fælles Fritid. På holdet har deltagere og undervisere udviklet et helt særligt forhold til hinanden, og de tager ture på stranden og holder en årlig julefrokost sammen. “Udover bevægelsen, er der også en social dimension i det,” fortæller Dorrit.

Og det er ikke kun i eget liv, men også på vegne af skolen, at de to kvinder stræber efter at skabe trivsel. De har nemlig endelig fået mulighed for at flytte ind i lokaler kaldet “Foreningshuset” ved Malling Plejehjem sammen med andre lokale foreninger, hvor de ønsker at skabe det sociale rum, de så gerne vil gøre plads til. Plejehjemmet har været under reovering og forventes færdig i løbet af foråret. Tidligere stod plejehjemmet tomt, og Fælles Fritid fik lov til at benytte de tomme lokaler og havde mange hold, både kreative, bevægelse og boglige. Heldigvis kan foreningen vende tilbage til foreningshuset, og planen er, at kursisterne efter deres hold i de nye lokaler, kan gå ned i køkkenet eller dagligstuen og spise deres medbragte brød eller drikke en kop kaffe sammen.

“Nogle af de steder vi har undervisning nu, har der været så lydt i lokalerne, at vi ikke har kunne sidde i mødelokalerne og tale sammen før og efter timerne. Det har simpelthen været fysisk umuligt med de rammer, vi har haft. Men det kan vi forhåbentlig nu i foreningshuset,” siger Birgit. ■

GIVENDE SAMARBEJDER

Fælles Fritid har gjort sig til en aktiv spiller i lokalområdet gennem samarbejder med andre lokale aktører. Nylig hjalp foreningen med ved en række af live streaming-aftener i Sognegården ved Malling Kirke, hvor der vises videnskabelige foredrag direkte fra Aarhus Universitet. Før har de sammen med Beder Menighedsråd fyldt Beder Sognegård op med 100 mennesker, da højskolelærer Christian Hjortkjær kom og talte om "utilstrækkelig": hvorfor de unge føler sig presset af påbudssamfundet. I et andet samarbejde med Efterskolen for Scenekunst kom Svend Brinkmann og holdt foredrag – en god måde at anvende debatskabende midler på.

Skoleleder Birgit Christensen (th.) og formand Dorrit Bjerre (tv.) siger selv, at deres kompetencer er helt forskellige – og det nyder de og foreningen godt af.

Fællesskabets mangfoldighed

Af Molly Christensen, kommunikationskonsulent og redaktør i Fora

Gudstjeneste, debatarrangement eller broderi – det er afgørende for vores trivsel at indgå i fællesskaber, hvor vi sammen bliver bevæget og inspireret.

Mette Bock, der er præst i Horsens provsti og tidligere kirke- og kulturminister, er ikke i tvivl om, at der er væsensforskelle mellem fællesskaber i kirken og i foreningslivet. Men hun ser også et potentiale i at samarbejde på tværs af de to områder. Kirken er først og fremmest et trosfællesskab, men også en kulturinstitution med inspiration fra alle hjørner.

“Man skal huske, at kirken både er et trosfællesskab og en kulturinstitution,” understreger Mette Bock. Og at idéerne til kirkens mange arrangementer kommer fra alle hjørner. Kirkemusikernes idé om babysalmesang, som hvert fjerde danske barn i dag deltager i sammen med en forælder, kan føre til idéen om forældregrupper, der mødes for at diskutere livets store spørgsmål. En litteraturcirkel kan føre til idéen om at danne en gruppe, der skal diskutere gudstjenestens fornyelse. Idéen om flere genbrugsaktiviteter kan føre til en tradition for at konfirmationstøj afleveres i præstegården og herefter kan afhentes uden beregning af næste års konfirmander.

“De fællesskaber, folkekirken tilbyder, tager afsæt i kirkens rum og budskab. Det er et anker, der altid er der, som pejlemærke for, hvad der passer hos os i kirken, og hvad der harmonerer bedre i andet foreningsliv,” fastslår Bock. “Selvom samarbejdet ikke er formaliseret, engagerer kirken sig ofte i enkeltaktiviteter sammen med skoler, spejdere, borgerforeninger og plejehjem i lokalområdet.”

“Tanken om, at det danske samfund er vokset gennem foreningsliv og fællesskab, er med i enhver politisk skåltale, uanset hvilket parti man lytter til”

Det er afgørende for mennesker at indgå i fællesskaber med andre. At føle, at man hører til. At blive bevæget og inspireret. Det giver trivsel og findes i det fællesskab, man oplever når man er til gudstjeneste sammen. Men det opleves også gennem aktiviteter, hvor man er sammen om foredrag, strikning eller samtalsaloner.

Netop det unikke fællesskab, man kan finde i det danske foreningsliv, er et gennemgående tema hos vores folkevalgte.

“Tanken om, at det danske samfund er vokset gennem foreningsliv og fællesskab er med i enhver politisk skåltale, uanset hvilket parti man lytter til. Alle politikere elsker det danske foreningsliv. Udfordringen er, at det skal blive ved at udvikle sig. Ellers visner det jo,” bemærker hun. “Foreningslivet skal udvikle sig, ligesom det liv, der udvikler sig i og omkring kirken. Der er masser af grokraft, men hver ny generation må bryde sine egne stier for at bevare deres vitalitet og relevans. Og det gør de.” ■

5 mio. kroner til forskning i trivsel

Af Katrine Møller, journalist

Trygfonden har doneret 5 millioner kroner til forskning i foreningslivets påvirkning af den generelle trivsel og sundhed i Danmark. Det skal samtidig kortlægges, i hvor høj grad foreningslivet selv er i trivsel.

Peter Pilegaard Hansen

Foto: Trygfonden

Trygfonden er langt hen ad vejen selv en forening, hvor medlemmerne er de forsikringstegnede i Tryg, ALKA og diverse partnere. Trygfonden er dog ejet af TryghedsGruppen, der ejer Tryg og ALKA, og som har et repræsentantskab, der bevilger penge til Trygfonden. Trygfonden støtter mere end 700 projekter hvert år.

“Trygfondens overordnede mission er at bidrage til, at alle kan tage ansvar for egen og andres tryghed. En del af vores donationsstrategi hviler på en antagelse om, at civilsamfund og frivillighed er en væsentlig del af trygheden i samfundet. Derfor ønsker vi at donere penge til projekter, der styrker det frivillige arbejde i Danmark, og til projekter, der kan give os mere viden om, præcis hvordan frivillige kræfter i civilsamfundet er med til at øge trygheden i samfundet,” forklarer Peter Pilegaard Hansen, der er projektchef i Trygfonden.

VIL VÆRE KONKRETE

De 5 millioner kroner går til et projekt, som Vifo (Videnscenter for Folkeoplysning) og SDU (Syddansk Universitetscenter) skal give ben at gå på via deres forskning. Forskningsprojektet tager udgangspunkt i, at det er en bredt accepteret sandhed, at foreningslivet har mange positive effekter, men også i, at der mangler konkret viden om, hvordan og hvorfor effekterne opstår.

“Vi mangler konkret viden om, hvad det præcis er, der virker så positivt. Og om, hvordan foreningsaktivitet konkret slår positivt ud på

trivsel hos de mennesker, der deltager i foreningsaktivitet. Projektet skal ned i mekanismen i civilsamfundet og finde ud af, hvorfor det virker så godt. Og selvfølgelig også se på, i hvor høj grad det virker,” siger Peter Pilegaard Hansen.

SAMFUNDSSIND OG TRYGHED

Når Peter Pilegaard Hansen ser på det danske demokrati, er der ved første øjekast ingen grund til bekymring.

“Det kører ret godt – i hvert fald på overfladen og især hvis vi sammenligner os med andre lande. Men der er nogle udfordringer. For eksempel er der en udfordring med underrepræsentation, for nogle grupper er bare ikke med eller kun meget lidt med i de demokratiske handlinger eller institutioner. Alle systemer skal jo vedligeholdes og udvikles, så der kunne være noget at komme efter i det her projekt, når vi taler demokratisk dannelse og samfundssind. Begge dele har enorm betydning for den generelle oplevelse af trygheden i Danmark,” slutter han.

FÆRRE GISNINGER, MERE VIDEN

Mange kræfter, også politiske, støtter op om foreningslivet. Men set fra Vifo's stol, som i foreløbig 10 år har gennemført forskning og analyser på folkeoplysningsområdet, er der stadig mange huller i den viden, støtten hviler på. Så glæden over de 5 millioner er stor. “Der er mange gisninger og forestillinger i debatten om foreningslivets betydning, for vi har et decideret videns-hul. Så vil man støtte

Malene Thøgersen

Foto: Vifo

op om foreningslivet og folkeoplysningen, er det afgørende, at vi får mere eksakt viden frem, så vi får de rigtige opmærksomhedspunkter i det videre arbejde,” fastslår Malene Thøgersen, seniorforsker i Vifo.

LØFTER, MEN HVORDAN

Vifo har, sammen med SDU, søgt støtte til det omfattende projekt, som fem forskere på tværs af de to institutioner sammen har designet, hos Trygfonden.

Projektet fokuserer på tre niveauer og fire dimensioner i foreningslivet: Foreningen, medlemmerne og befolkningen inden for dimensionerne demokrati, velfærd (udførelse af konkrete velfærdsopgaver for samfundet), frivillighed og livskvalitet.

“Hvis man fx tager dimensionen Demokrati, er det en udbredt antagelse, at foreninger bidrager positivt til demokratiet. Men hvordan? Hvordan deltager medlemmer eksempelvis i foreningsdemokratiet? Er foreningsaktive mere aktive i det store samfundsdemokrati? Stemmer de mere? Er de generelt mere engagerede samfundsborgere end dem, der ikke er foreningsaktive?”, siger Malene Thøgersen og fortsætter:

“Med samme åbne tilgang vil vi se på velfærdsdimensionen. På hvilken måde indgår de forskellige foreninger i partnerskaber med kommunerne? Og vil foreningerne generelt gerne løse velfærdsopgaver for samfundet? Ser de det som deres rolle?”

Forskerne vil også undersøge, hvordan det rent faktisk står til med rekruttering af frivillige, antallet af frivillige, brugen af frivillige, bestyrelsesmedlemmer og andre frivillig-roller. Og endelig vil man gå i dybden i forhold til sammenhængen mellem foreningsdeltagelse og livskvalitet.

“Der er en stærk fortælling om, at foreningslivet bidrager til positivt til livskvaliteten. Så vi vil gerne belyse, hvordan sammenhængene

ser ud i praksis. Hvilke sammenhænge er der mellem foreningsdeltagelse og trivsel? Og hvad oplever deltagerne selv, at de får ud af at gå til aktiviteterne,” forklarer Malene Thøgersen.

MAN MÅ IKKE GLEMME DEMOKRATIET

Malene Thøgersen understreger, at den lov, der styrer de folkeoplysende foreninger, har som mål at styrke demokratiet ved at danne gode, demokratiske borgere. I lovens forstand, handler det mindre om strik, træ og ler end om at slå sig sammen, arbejde for en fælles sag efter demokratiske regler, som man selv er med til at fastlægge i en demokratisk, bredt inddragende struktur.

“Jeg er faktisk meget spændt på, hvad vi finder her, for i tidligere undersøgelser ser vi, at der er et meget stort aktivitetsfokus og et noget mindre fokus på værdier. Før var mange foreninger i højere grad tilknyttet særlige værdier i form af for eksempel politiske ideologier eller folkeoplysende værdier, men i dag er den overbygning ikke så dominerende. Så med undersøgelsen vil vi få værdifuld viden om, hvad foreningerne egentlig bygger på i dag, og hvordan de ser på deres egen rolle,” slutter Malene Thøgersen. ■

Forskningsprojektet kører over de næste tre år. Også vælgerforeninger, aktivistforeninger, miljøforeninger, klimaforeninger og andre typer foreninger er med i undersøgelsen.

DU KAN SØGE

Du og din forening kan søge penge til et projekt i Trygfonden. Trygfonden har to årlige deadlines for ansøgninger: 1. september og 1. marts.

Din ansøgning skal tage udgangspunkt i fondens mission, og selve projektet skal målrettes et eller flere af de fem indsatsområder: Børn og Unge, Voksne, Ældre, Tryghed i Hverdagen og Stærke Rammer for Tryghed.

Ansøgningskemaet finder du på tryghed.dk – Sådan Støtter vi – Søg støtte. Under menupunktet ‘Sådan støtter vi’ finder du en udførlig forklaring på, hvad Trygfonden i særlig grad lægger vægt på i din ansøgning.

Peter Pilegaard Hansen råder til, at man ringer til fonden, inden man skriver ansøgningen, så man kan få drøftet ansøgningen på forhånd og eventuelt få skåret sit projekt skarpere til i forhold til Trygfondens krav. “Man behøver ikke stresse op til en sådan telefonsamtale. Det er kun selve ansøgningen, der bliver bedømt, så alle spørgsmål er yderst velkomne,” siger han.

Trygfondens telefonnummer er: 4526 0800.

Forslag om nye vedtægter

Af Karen Maigaard, landsformand i Fora

Som omtalt i forrige nummer af Fora Magasinet har bestyrelsen arbejdet med et forslag til revision af Foras vedtægter. I skrivende stund er de i høring, og på landsmødet i maj fremsætter bestyrelsen to selvstændige forslag. Hvad er baggrunden for disse ændringer, og hvad er de primære fokuspunkter? Her får du et overblik.

Efter en debatproces på sidste års landsmøde, hvor de delegerede diskuterede Foras organisering, struktur og indflydelskanaler, lovede jeg som Foras landsformand, at bestyrelsen det kommende år ville se på, hvordan Foras interne organisering kan smidiggøres og fremtidssikres. Som resultat af den proces fremsætter bestyrelsen to forslag til vedtægtsændringer på landsmødet. I skrivende stund er forslagene sendt i høring hos alle foreninger, og vi ser frem til at kigge på de bemærkninger, der kommer ind.

MINDRE BESTYRELSE

Antallet af bestyrelsesmedlemmer har været et fokuspunkt i bestyrelsens diskussioner og arbejde med vedtægterne. Bestyrelsen fremsætter forslag om at reducere antallet af medlemmer fra seksten til otte. Bestyrelsen har som baggrund kigget på andre organisationers bestyrelsesstørrelse og -sammensætning, som vi kan sammenligne os med i forhold til formål, størrelse og så videre, og har med forslaget ønsket at gøre bestyrelsesarbejdet mere smidigt og effektivt samt fremme muligheden for dybere diskussioner. Den mindre bestyrelse forventes også at styrke beslutningstagningen ved mere komplekse udfordringer.

SAMME STATUS

Forslaget indebærer også, at alle otte bestyrelsesmedlemmer vil have lige status, og dermed også alle have stemmeret. Dette gælder også medarbejderrepræsentanten, der dog som eneste medlem ikke vælges på landsmødet, men af og blandt Foras personale. I de nuværende vedtægter har visse medlemmer af bestyrelsen siddet uden stemmeret. Og selv om spørgsmålet om stemmeret i det daglige bestyrelsesarbejde ikke har den store betydning – afgørelser har sjældent fundet sted ved afstemning – så har det alligevel givet nogle medlemmer af bestyrelsen en anden og lidt uafklaret status, som til tider har skabt forvirring og spørgsmål omkring, hvor meget ansvar de har og hvornår. Dette ønsker bestyrelsen at gøre op med.

NYE TITLER

En anden del af forslaget går på, at betegnelsen formand erstattes med det mere kønsneutrale bestyrelsesleder og næstformand bliver til vicebestyrelsesleder. I øvrigt vil en fremtidig vicebestyrelsesleder blive valgt af og blandt bestyrelsen og altså ikke længere som et direkte valg på landsmødet.

ÆNDRING AF FORMÅLSPARAGRAF

Det andet selvstændige forslag omhandler en ændring af Foras formålsparagraf, der får en tilføjelse om bæredygtig dannelse. Forslaget til formålsparagraffen kommer således til at lade:

“Fora vil gennem sit arbejde fremme den enkeltes almene indsigt og faglige færdigheder samt dannelse i bæredygtig udvikling.”

NY LEDER

Hvis forslaget til nye vedtægter vedtages, har bestyrelsen besluttet at “viske tavlen ren.” Det betyder, at alle nuværende bestyrelsesmedlemmer vil træde tilbage, så alle i den nye og mindre bestyrelse er valgt på samme grundlag og kan starte arbejdet sammen på det grundlag. Det inkluderer også valget af bestyrelsesleder, da jeg har besluttet ikke at genopstille til en ny toårig periode.

Der er al mulig grund til for alle medlemsforeninger og -skoler at overveje deltagelse i valg og afstemninger på årets landsmøde. Er det i år, man vil stille op med en kandidat til Foras bestyrelse eller til posten som bestyrelsesleder? Hvis forslaget til vedtægtsændringer bliver godkendt, vil muligheden for at stille op på selve landsmødet blive aktuel. Ellers gælder de eksisterende regler, hvor kandidater skal melde sig senest en måned før landsmødets afholdelse, så kandidater til bestyrelsen kan præsenteres i god tid inden landsmødet. ■

TO SELVSTÆNDIGE FORSLAG

Formålet med at opdele forslagene til vedtægtsændringer i to selvstændige forslag er, at de kan sættes til afstemning separat, så de undgår uønsket indflydelse på hinanden. Det giver de delegerede mulighed for at støtte eller modsætte sig det ene forslag uafhængigt af holdningen til det andet.

STIL OP TIL BESTYRELSEN

Ønsker du at stille op til valg til Foras bestyrelse kan du meddele dette til sekretariatet senest den 3. april. Send en mail til sekretariatsleder Bernhard Trier Frederiksen på bernhard@fora.dk

Alle kandidater offentliggøres og præsenteres i en valgavis inden landsmødet.

Foto: Maliken Norup

Nærhed er vejen til trivsel

Man kan ikke pege på én ting og sige, at hvis man får den, så kommer man i top med sin trivsel. Det, der giver trivsel i den ene livssituation, giver det ikke nødvendigvis i den næste. Dog er der én ting, der går igen i alle de grupper, man spørger ind til om trivsel: Nære relationer er afgørende.

Af Katrine Møller, journalist

“Mange relationer er ikke nok. De skal være nære. Og de skal være af en kvalitet, der gør, at man kan være sig selv i dem. Og det fællesskab, som relationen udgør, skal kunne løse de konflikter, der opstår.” Sådan definerer Karen Lumholt en nær relation og dermed også fundamentet for god trivsel.

NÆRHED HAR SVÆRE VILKÅR

Karen Lumholt er foredragsholder, rådgiver, facilitator og forfatter. Seminarieuddannet, journalistuddannet og tidligere folketingskandidat for De Radikale. Hun har i mange år både tænkt over og skrevet om trivsel, livskvalitet og de samfundsstrukturer, der er med til at løfte de to ting. Eller det modsatte. Hun ser folkeoplysningen som en af de strukturer, der løfter op.

“Globalisering og et mere multikulturelt samfund med større frihed fra det, man kommer fra, gør, at vi står med et relationstab i

samfundet i dag. Ingen af vores relationer er givne. Før tilhørte man et lokalsamfund, en familie, et fag, en klasse. I dag er vi så frie, at vi kan fravælge alt. Men foreningslivet og civilsamfundet kan kompensere for det relationstab og give mere tilhør og trivsel. Det kan aldrig kompensere helt, for man kan jo altid vælge til og fra.

Men der er helt klart noget at komme efter i forhold til det at høre til, være en del af noget og give noget til andre,” siger Karen Lumholt.

Hun understreger dog, at folk under 40 år, generelt set, ikke ved, hvad begrebet folkeoplysning dækker over.

FRIE UNGE I MISTRIVSEL

“Og det er et problem. For især de unge savner nærhed og mangler trivsel og kunne virkelig finde noget vigtigt i foreningslivet. De er vokset op med stor frihed i et komplekst samfund, og de er meget

“Før tilhørte man et lokalsamfund, en familie, et fag, en klasse. I dag er vi så frie, at vi kan fravælge alt”

forsigtige med ikke at have konflikter med andre. Derfor sætter de tydelige grænser og søger mest dem, de ligner. Det er faktisk det, woke handler om. Man er meget tydelig med, hvem man er, og sætter meget klare grænser for dem, man ikke ligner. På den måde er de yngre generationer ikke så rummelige som tidligere og har sværere ved at håndtere konflikter,” mener Karen Lumholt.

Ens trivsel bliver faktisk bedre af, at man er nødt til at rumme andre, der er forskellige fra en selv, og adresserer konflikter med omsorg. “Og så er vi tilbage ved det relationelle: God trivsel kommer, når man er god til at håndtere relationer, herunder konflikter, for de opstår altid, hvor der er mennesker,” siger Karen Lumholt.

TO VEJE TIL DÅRLIG TRIVSEL – OG EN UD

International forskning peger på tre sikre veje til nære relationer, som er så vigtige for trivslen: Man skal være tilgængelig for de andre og være til rådighed, man skal opleve hinanden i forskellige sindsstemninger og situationer over tid, og der skal være åbenhed om en eventuel magtrelation.

“Man kan derfor sagtens have en god, nær relation til sin udlejer, formand eller chef, så længe parterne er klar over, at der er en ulighed i magtrelationen. At nogen har mere magt på et område end andre i en gruppe er ikke i sig selv det samme som mistrivsel, så længe forskellen er åben og bliver handlet rationelt på,” siger Karen Lumholt. Hun siger også, at der er to stensikre måder at skabe dårlig trivsel i en gruppe på.

“Den første er, at man holder op med at være nysgerrig. Det kan vise sig ved, at man stopper med at lytte åbent til hinanden, eller at man lytter med det ene formål at sige det, man selv synes. Og det er jo virkelig svært at være en rigtig god lytter. Alle beder om ens opmærksomhed hele tiden – computeren, firmaer, fjernsynet, trafikken. Mange af os får faktisk ikke opmærksomhed nok sely, så det er vigtigt at kunne give andre opmærksomhed, ligesom det er vigtigt at kunne bede om den,” siger Karen Lumholt.

“*Ens trivsel bliver faktisk bedre af, at man er nødt til at rumme andre, der er forskellige fra en selv*”

Den anden måde at skabe stensikker dårlig trivsel på er at trække sig langsomt, hvis man trives dårligt i en gruppe.

“Det er faktisk min egen tendens at trække mig lidt, når jeg føler, at der ikke bliver lyttet. Men når der sidder én i en gruppe, der på denne måde emmer lidt af modstand, bliver gruppen usikker eller irriteret, og det påvirker trivslen. Så det gælder om at undersøge, hvorfor man har lyst til at trække sig. Hvad er det, man mangler? Det kan man jo prøve at bede om, og folk vil som regel gerne give en noget, hvis man beder om det,” mener Karen Lumholt.

Vejen ud af dårlig trivsel i en gruppe kan selvfølgelig også være at flytte sig helt væk fra gruppen, hvis det ikke er muligt at gøre trivslen i gruppen bedre.

DE SMÅ SAMFUNDS FORDEL

Karen Lumholt bor i Valby i København. Alligevel har hun et stort blødt sted inden i til de små lokalsamfund.

“Undersøgelser viser helt tydeligt, at trivslen og livskvaliteten er større i små samfund end i store byer. I de store byer er vi mennesker mest forbrugere og ikke så fokuserede på fællesskabet byen. I de mindre samfund bliver det enkelte individ tydeligere som menneske og borger. Små samfund udgør et givent fællesskab og netop den lille skala giver ofte nærhed,” siger Karen Lumholt og slutter:

“Velfærdsstaten er kendetegnet ved stærke institutioner, der understøtter det enkelte menneske. Men institutionerne forårsager en form for trivsels-vakuum, for det er et stort menneskeligt grundbehov at hjælpe andre og modtage personlig hjælp. Vi har brug for den omsorg og venlighed, der ligger i det at få og give. Civilsamfund og foreningsliv har en kolossal opgave at løfte her, for det nytter ikke noget at bede stat og kommune om at løse trivselskrisen. Det kan de ikke. Men det kan foreningslivet og rigtige mennesker.” ■

Foto: Maiken Norup

CIRKUS BØF:

Legende **kvalitetstid** for fædre og børn

Af Henriette Corvinus, sekretær for Foras puljeudvalg

For nogle år siden fik Daniel Walsh en idé efter at være blevet far. Han kunne se, at der manglede et sted at gå hen for nybagte fædre, og at der manglede tilbud om aktiviteter for fædre med deres børn.

Efter fødslen af sit andet barn fik Daniel Walsh en fødselsdepression og følte sig alene med følelserne. Han blev rådet af sundhedspersonalet til at finde en psykolog, men i stedet begyndte han sammen med sine børn at lege cirkusartister og lave shownumre. Han fik med legen idéen til Cirkus BØF (BØrn og Fædre): et fysisk frirum, der var fædres domæne sammen med børnene, som også kunne være et fællesskab, hvor fædre kunne dele følelser, tanker og oplevelser om livet som far.

CIRKUSSET KOMMER TIL AARHUS OG KØBENHAVN

Det lykkedes på bedste vis at få projektet op at stå. Cirkus BØF afvikledes sidste år med projektmidler fra Fora, og der kørte to forløb – et i Fora København og et i FO-Aarhus. I København fandt de lokalerne hos daghøjskolen AFUK (Akademiet for utæmnet kreativitet), der også er medlem af Fora, som stadig har cirkushold for både børn og voksne. Det gik lidt trægt og med at fange deltagernes interesse, indtil Daniel fik idéen til at markedsføre via mødrene, og med dem som indgang, begyndte fædre at melde sig. Udfordringen i forhold til undervisningen, var at finde undervisere, som både kunne undervise i cirkusdelen og netværksdelen, som deltagerne skulle igennem og som blev efterspurgt. “Men vi fandt frem til nogle stykker, som både var artister og unge, nybagte fædre,” fortæller Inge Lindqvist, skoleleder i Fora København.

UDBYTTET OG FREMTIDEN

Fædre fik med Cirkus BØF noget sammen med børnene, som var deres intime domæne, og børnene lærte gøgl, håndstand og jonglering, som de var stolte af at kunne, og stolte af at vise frem derhjemme. “Det er sundt for børnene at lære, at man skal øve sig for at blive dygtig. Det var også godt for dem at se far som klovn, både bogstaveligt talt og i de fejl, han laver. At voksne også kan fejle og skal øve sig for at blive gode til noget,” understreger Daniel Walsh. “Jeg fik et voksen-fællesskab og nye voksenvenner, som jeg fik et andet fællesskab med end mine gamle venner,” siger han. Netop det fællesskab, han havde manglet, da han fik ideen til Cirkus BØF.

“Fædre fik med Cirkus BØF noget sammen med børnene, som var deres intime domæne”

Daniel fortæller, at han har været glad for samarbejdet med folkeoplysningen, som har en administrativ kapacitet, han ikke selv havde for at køre projekterne, og at midlerne fra Foras pulje kunne bruges på det og på projektledelsen. For Daniel bliver næste skridt måske Cirkus BØF på tur til udkantsdanmark, så tilbuddet kan spredes ud. “Eller måske Fædre og badminton eller Fædre og hånd-

EN GOD START

Den øremærkede barsel for fædre trådte i kraft i eftersommeren 2022 og blev et oplagt startpunkt til at realisere Cirkus BØF. Cirkus BØF kørte som pilotprojekt i Fora-foreningen 1748 i Odense samme efterår og Daniel søgte efterfølgende tilskud fra Foras udviklingspulje til at køre videre i regi af Fora København og FO-Aarhus.

Der var to hold et i alderen 2-4 år og 4-6 år med i alt 20 par fædre og børn. Forløbet i Aarhus var i samarbejde med Cirkus Tværs. Her kørte tre hold, to i samme aldersgruppe som i København, og også en gruppe med børn i alderen 0-2 år. Der var 20-25 deltagere i alt på de tre hold i Aarhus.

Både Inge Lindqvist, der udover at være skoleleder i Fora København, også er det i Fora Hvidovre, Fora Rødovre og FO Gladsaxe, Daniel Walsh og AFUK er interesserede i at fortsætte Cirkus BØF og et netværk for fædre i en eller anden form.

bold,” siger han. Også Inge Lindqvist har lyst til at fortsætte, men her går tankerne mere på foredragsrækker for at holde sammen på og fast i målgruppen af fædre på barsel. For der mangler stadig aktiviteter og rum for mænds trivsel.

GODE RÅD TIL DELING

Inge Lindqvists råd til andre Fora-foreninger er: Kast jer ud i det, hvis nogen banker på med en god idé. “Selvom både kirker og biblioteker har mange tilbud til mødre og fædre, så kan de ikke tilbyde den samme form for fællesskab omkring deres aktiviteter, som vi kan med et hold og et forløb som Cirkus BØF.” Daniel bakker op: “Der blev skabt et rum for fædrenes trivsel kombineret med en sjov aktivitet for og sammen med børnene. Det får man, når man køber sig ind i et fællesskab og får noget professionel undervisning.”

Daniel føler sig modtaget med åbne arme i både Aarhus og København. “Det dejligt at blive taget seriøst med idéen og ikke mindst, at der var hurtig respons fra ansøgning til svar om tilskuddet fra puljen,” siger Daniel. “På den måde kunne vi komme hurtigt i gang.”

Lad det være en udgangsreplik som inspiration til andre Fora-foreninger: Åben døren, hvis der kommer en person forbi med en idé. Start med at lytte, for de kan have noget med, som viser sig at være bæredygtigt og man er fri for selv at finde på nyt. Og hvis man tror på, at idéen holder vand, kan man søge midler fra Fora til at prøve den af og i sidste ende realisere en ny aktivitet måske endda for en ny målgruppe i sin aftenskole. ■

ET GODT SAMARBEJDE

For Fora København var projektet en god mulighed for dels at nå en ny målgruppe og dels at få nye samarbejdspartnere.

“Daniels idé med at skabe et netværk og et fædre-forum, hvor også svære emner kan drøftes og samtidig være sammen med børnene til sjov for begge parter, var ny. Det var også en ny tanke at lave aktiviteter som udvikler børnenes mod, motorik og giver fælles oplevelser i en mere maskulin form end rytmik og raslææg. Med en ny idé og målgruppe, var det virkelig godt at have puljemidlerne i ryggen til at have tid og midler til for- og udviklingsarbejdet,” fastslår Inge Lindqvist.

Succes med SEO

Hos Musisk Oplysningsforbund (MOF) i Esbjerg har skoleleder Poul la Cour brugt det seneste år på at dykke ned i arbejdet med søgemaskineoptimering (SEO). Det har været en succesfuld indsats.

Af Kasper Elkjær, kommunikationskonsulent i Fora

“Jeg spiller ikke spil, lægger kabale eller sådan noget. Jeg bruger min tid på SEO,” griner Poul la Cour. Søgemaskineoptimering handler om at gøre det lettere for søgemaskiner som Google at finde ens hjemmeside. Google forsøger nemlig at vise folk de mest relevante resultater, ud fra det de søger efter. Og ved at gøre det lettere for Google at se at ens hjemmeside som relevant, kan man sørge for at den kommer højere op på listen over søgeresultater, når folk sidder og søger på internettet. Målet er at få flere til at opdage og besøge ens hjemmeside, så de ender med at blive kursister eller medlemmer.

Hvis en person søger efter sangundervisning i Esbjerg, så er det Poul la Cours mål at MOF Esbjergs hjemmeside, er det første resultat, der dukker op. Og dermed øges sandsynligheden for at vedkommende vælger at booke et kursus hos MOF Esbjerg i stedet for hos én af konkurrenterne.

EN TILFÆLDIG BEGYNDELSE

Poul la Cour har været skoleleder i Musisk Oplysningsforbund Esbjerg siden 2011 og har før brugt JydskeVestkysten og Esbjerg Ugeavis til at annoncere i, men for et års tid siden blev han opmærksom på andre måder at markedsføre skolen. JydskeVestkysten rakte ud til Poul med et tilbud om en SEO-gennemgang: “På det tids-

punkt vidste jeg ikke, hvad SEO var. Men i og med, at det var gratis, kunne der ikke ske noget ved at tage ned og se, hvad det var. Og det var altså det der Search Engine Optimization, det handlede om.”

“DET ER JO IKKE OPTIMALT”

Til gennemgangen fik Poul vist, at MOF Esbjergs hjemmeside lå helt nede som nummer 97 i søgeresultatet, hvis der blev søgt efter ‘klaverundervisning i Esbjerg.’ Og resultaterne var ikke meget anderledes for flere af aftenskolens andre undervisningssider. Og “det er jo ikke optimalt” som Poul konstaterer. Slet ikke, når medarbejderen fra JydskeVestkysten samtidig fortæller Poul, at mellem 70% og 90% klikker ind på det øverste resultat, mens kun fem procent klikker på det næstøverste osv.: “Så kunne jeg godt regne ud, hvor meget der var til nummer 97,” forklarer Poul.

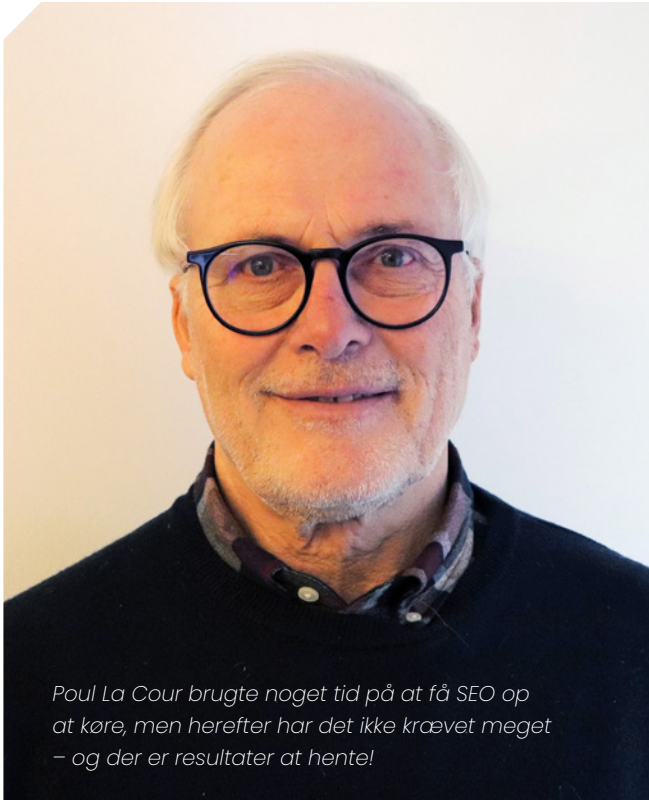
Meningen med hele gennemgangen var, selvfølgelig, at Poul endte med at få tilbudt, at JydskeVestkysten kunne flytte MOF Esbjergs hjemmeside op øverst i søgeresultaterne for et firecifret beløb om

SEO I SPN

Hver side har et tilhørende faneblad kaldet Meta-oplysninger. Her er tre felter, som man bruger til at søgemaskineoptimere siden i sammenhæng med det indhold, der er på siden:

- **Titelbeskrivelse** – behøves ikke at blive udfyldt, da sidens titel automatisk bliver brugt af Google. Viser som titlen på siden i søgeresultater.
- **Nøgleord** – her skrives nøgleord (der også kaldes keywords eller søgeord) som er relevante ift. siden. Et relevant søgeord vil stemme overens med det, som potentielle kursister vil skrive, når de søger på Google. Samtidig skal det samme stå et sted i indholdet på siden. Hvert søgeord adskilles af komma, så der f.eks. står: guitar, undervisning, begynder, aftenskole, Esbjerg,
- **Beskrivelse** – den korte tekst, der står under titlen i søgeresultater. Den skal beskrive hvad man finder på siden, gerne med nogle af de søgeord man har valgt. Teksten bør maks. være på 120 anslag, da der ikke kan vises mere i Googles søgeresultater på mobiltelefoner.

Poul La Cour brugte noget tid på at få SEO op at køre, men herefter har det ikke krævet meget – og der er resultater at hente!

måneden: “Det synes jeg ikke lige, at jeg ville ofre på det. Det jeg gjorde i stedet var, at jeg gik hjem og tog en gratis prøveperiode i det samme program, de brugte. Det hjalp mig til hele tiden at fortælle, hvad jeg skulle gøre, hvor der manglede noget, eller at der skulle være mere tekst på forsiden. På den måde kom jeg hele tiden en lille smule højere op,” fortæller Poul.

ET TIDSKRÆVENDE ARBEJDE

Prøveperioden udløb selvfølgelig, men Poul var blevet bidt af arbejdet med SEO: “Jeg begyndte selv at søge på Google efter de ting, jeg ville have, og så så jeg, hvor jeg lå henne i resultaterne. Og så prøvede jeg at gå ind i SPN og lave nogle andre nøgleord, gøre nogle andre ting og få nogle flere billeder på. Og så kunne jeg se, at det sådan stille og roligt rykkede opad i søgeresultaterne.”

Udfordringen med SEO er, at Google først registrerer de ændringer man laver, og dermed tilpasser sine resultater, efter en kort periode. Det kan typisk være en uge eller to. Derfor kan man ikke se effekten af sit arbejde med det samme, men over uger og måneder. I ventetiden lå Poul dog ikke på den lade side: “For eksempel fandt jeg ud af, at når jeg søgte på aftenskole, kom vi slet ikke frem. Fordi jeg havde egentlig ikke fået skrevet nogen steder på hjemmesiden, at vi er en aftenskole. Men der kunne godt være nogen, der gerne ville gå på aftenskole og spille klaver, for eksempel. Så derfor fik jeg sat ordet ‘aftenskole’ ind nogle steder, så vi kommer frem når man søger efter det også.”

TID DER ER GODT GIVET UD

Den første indsats med SEO-arbejde, er den der fyldte mest. At lære hvordan ting hænger sammen, og at gennemgå alle undervisningssiderne, som man gerne vil have op i søgeresultaterne. Men når først forståelsen er på plads og det grundlæggende arbejde er udført, kræ-

SÅDAN KOMMER DU IGANG

Foras sekretariat er altid klar med hjælp og vejledning. Men er man selv frisk på at give sig i kast med SEO, kan man gøre følgende:

- Åbn browseren på computer eller mobil i ‘Inkognito’/privat-tilstand. Lav en relevant søgning efter aktiviteter, I udbyder, f.eks. “Guitarundervisning i Esbjerg.” Se hvor jeres hjemmeside dukker op, læs hvad der står i de øverste resultater og bemærk forskellene mellem hvad der står dér og under jeres hjemmeside. Google fremhæver ofte de relevante nøgleord i teksten med fed skrift.
- Opdater først metaoplysningerne på foreningens forsiden. Sæt nogle nøgleord ind, der passer på hvem I er, og hvad I laver, og brug lidt tid på at skrive en god beskrivelse. Husk at flette nogle af nøgleordene ind. Det kunne være hvad I er, en ‘aftenskole’ f.eks., og hvad I tilbyder, som yoga, trædrejning, vævning osv.
- Med udgangspunkt i den korte beskrivelse, skriv så en mere fyldig beskrivelse af hvem I er, og hvad I tilbyder, som skal stå i indholdet på jeres forsiden. Det er vigtigt, at man ikke bare kopierer den korte beskrivelse, men bruger den samme tilgang med at flette nøgleord ind, samtidig med at teksten er skrevet, så et potentielt medlem eller en kursist får lyst til at deltage i jeres aktiviteter.
- Gør derefter det samme på de kursus- og aktivitets-sider, hvor I ønsker at få flere deltagere. Det er her man potentielt kan få mest ud af arbejdet, i modsætning til de aktiviteter som måske allerede er fuldt belagte.
- Lav så søgningerne igen i de følgende uger og måneder, se hvor jeres hjemmeside er landet i søgeresultaterne, undersøg de øverste resultater for inspiration, tilpas metaoplysningerne på siderne og gentag processen.

ver SEO ikke meget – og der er resultater at hente. Det er i hvert fald Pouls erfaring: “Jeg synes, at man kan mærke, at der er kommet mere gang i søgningerne efter hjemmesiden. At der er nogen, der finder os den vej. Der er selvfølgelig også mange andre, der finder os, fordi de har hørt om vores undervisning et andet sted. Men jeg tror, at det er en super god ting at ligge godt på Google. Og, altså – det er ikke noget, jeg har brugt ret meget tid på de sidste flere måneder. Og MOF Esbjerg er stadig det første resultat man ser i langt de fleste søgninger,” slutter han. ■

Sådan skaber jeg **trivsel** på mine kurser

Musik, hyggesnak og anerkendelse. Tre undervisere fra Fora-skoler fortæller, hvad de gør for at skabe trivsel og tryghed på deres kurser.

Mie Dissing, underviser voksne i tegning og maling på Skolen for Kreativ Fritid i Viborg

Jeg tænker rigtig meget på at skabe et læringsrum, hvor deltagerne ikke er bange for, om det de maler, ser grimt eller skævt ud. Det skal være et rum, hvor vi ikke er bange for at lægge vores ting ud på gulvet til sidst og kigge på hinandens billeder. Der skal vi føle, at vi løfter hinanden. Læringsrummet er et sårbart rum, hvor man skal have tryghed i at kunne udfolde sig frit, derfor kritiserer jeg aldrig, men roser det, de har gjort godt. Jeg tror, det er sådan, man bedst kommer videre. Det, jeg gør helt praktisk for at skabe en tryk stemning er, at jeg, når undervisningen begynder, pointerer, at når vi er i lokalet og laver dagens opgaver, taler vi kun sammen om opgaven. Så kan vi tale privat, når vi holder pause. Det gør jeg, fordi nogle af kursisterne virkelig har brug for de her timer som et frirum. De har brug for at blive afkoblet fra arbejde, privatliv eller andet.

Det er vigtigt for mig at give plads til det. Så sender jeg dem hjem med fornyet energi bagefter, fordi de har fået lov til at slippe tanker helt fri i et par timer hos mig. Nogle er trætte efter en lang arbejdsdag og har brug for at være introverte det første stykke tid. Andre kommer med en masse energi. Alle har lov til at komme som de er. Det er jo deres kursus.

Ulla Kjærsgaard, ansvarlig for Pilates Aalborg og underviser bl.a. i pilates i FOKUS Folkeoplysning

Man skal først og fremmest elske mennesker og fællesskab for at undervise; i hvert fald for at undervise i bevægelse. Man skal elske at formidle til mennesker, og at lytte til dem. Også når de har det dårligt. Hvis den person, der står på måtten, ikke kan mærke, at du som underviser vil dem, så lykkes det ikke for dem. Jeg har undervist i bevægelse i 47 år og levet af det i 17 af dem. Jeg ser det som et stort ansvar og privilegium. Når man kommer som elev første gang, kan det store bevægelsesrum virke overvældende, og det kan være sårbart for den enkelte at stille sin sjæl og krop til skue. Derfor tager jeg også kun nye undervisere ind, som selv har prøvet at stå på den anden side, som deltager, og som kender den sårbare proces, det er.

Noget helt konkret, jeg gør, for at skabe en tryk stemning på mine hold, er at gå roligt i gang. Jeg bruger musik, der slår lige omkring 60 slag per minut. Det er nemlig den rytme, som understøtter vores hjerteslag, når det er i ro. Det får typisk deltagerne til at føle, at vi trækker vejret sammen alle sammen, og så skaber det en forbundethed og en tryghed. Jeg kan også godt finde på at gå hen og lægge en hånd på skulderen af en og sige, at de gør det godt. Og så sørger jeg for at udstråle, at de kan stole på, at jeg har styr på det, og at de bare skal følge mig. Det giver tryghed at bevæge sig og trække vejret sammen i et meningsfyldt fællesskab.

Camilla Mehl Ludvigsen, underviser i skulptur og tegning og maleri på Assens billedskole under Verringe Husflid

Jeg underviser et hold med 10-15-årige børn og et andet hold med unge på 16-25 år. Når man har med børn at gøre, er det essentielt, at man skaber en tryk stemning, for at de har lyst til at fortsætte. Jeg sludrer en masse med dem, snakker om deres søskende og kæledyr. Ellers kan der hurtigt blive en tung tavshed, hvor de sidder og er bange for, hvem der først siger noget. Og så kan det være grænseoverskridende for børn, især når de bliver lidt ældre, at vise deres inderste jeg gennem deres tegninger.

Når de er små, kommer de og er åbne og nysgerrige og elsker bare at tegne. Men omkring 13-års alderen begynder de at blive selvbevidste, og det går op for dem, at nogle måske er bedre end dem. Det kan være svært, og kan hurtigt smitte andre i rummet, hvis nogen føler sig dårligt tilpas. Jeg starter altid på kurssets første dag med en lille runde, hvor alle fortæller lidt om sig selv og hvor vi laver navneskilte og gentager hinandens navne. Det er en vigtig ting, for at skabe en fortrolig stemning, at huske hinandens navne. Da jeg begyndte med disse hold, skrev jeg ved hver enkelt tegning, hvem der havde lavet den, men det er jeg stoppet med. Det skal ikke blive en udstilling, og der skal ikke være en stemning af, at vi skal vurdere hinandens ting på den måde. Jeg bruger heller ikke lang tid på at stå og betragte hver tegning, mens de ser på. Vejledningen tager jeg individuelt, når jeg går rundt til dem i løbet af timen. ■

AI for dig der vil i gang: Fire enkle tips

Af Christian Sophus Ehlers, selvstændig konsulent

Teknologiens verden udvikler sig hurtigt, og kunstig intelligens (AI) er ikke længere blot en del af sci-fi film. AI har fundet sin vej ind i vores hverdag og arbejde. Men det kan være overvældende ikke at vide, hvor vi skal starte. Her kommer fire grundlæggende råd til dig, der er nybegynder i AI-verdenen, men som gerne vil i gang med at bruge det, for eksempel i din forening.

Foto: David Lundbye

START MED DET GRUNDLÆGGENDE

Det første skridt er at forstå, hvad AI er. AI henviser til maskiner eller systemer, der efterligner menneskelig intelligens for at udføre opgaver, og kan forbedre sig baseret på de informationer, de indsamler. Jeg vil anbefale dig at læse enkle artikler (som den du er i gang med), at se videoer eller deltage i introkurser online for at få en basal forståelse.

FIND UD AF HVOR DU KAN BRUGE AI

Overvej, hvordan AI kan anvendes i din hverdag eller på dit arbejde. Det kan være alt fra automatisering af rutineopgaver, data-analyse, til personlige assistenter (som Siri eller Google Assistant).

CHATGPT

ChatGPT er en avanceret chatrobot, som er udviklet til at kunne svare på en samtalelignende måde. Den er bygget på al den data, den er blevet fodret med fra internettet og som konstant er i udvikling. På den måde bliver ChatGPT også hele tiden bedre og mere præcis i sine svar. Den kan bruges frit af alle og svare på og hjælpe med det meste; om man vil have svar på, hvor mange aftenskoler, der er i Midtjylland eller om man ønsker at ændre den overordnede tone i en kursustekst, man har skrevet.

Prøv kræfter med ChatGPT på openai.com/chatgpt

Tænk på de områder, hvor du bruger mest tid eller støder på udfordringer, og undersøg, hvordan AI kan hjælpe. For eksempel kan du let på din mobil dele et billede af en udfordring, du møder i din hverdag, og få ChatGPT's forslag til en løsning: "Hvad betyder dette skilt – må jeg parkere her?," eller "Hvordan kan jeg tilberede denne grøntsag?."

VÆLG DE RETTE VÆRKTØJER

Der findes utroligt mange AI-værktøjer og -platforme, der kan hjælpe dig med alt mellem himmel og jord. For eksempel kan AI-chatrobotter bistå med kundeservice, mens AI-baserede analytiske værktøjer kan hjælpe med at forstå store datamængder. Start med brugervenlige værktøjer, der ikke kræver dyb teknisk viden, her anbefaler jeg ChatGPT, som du for eksempel kan hente til din mobiltelefon.

EKSPERIMENTÉR OG LÆR

Som med enhver ny teknologi er det bedste råd at eksperimentere og lære gennem praksis. Øvelse gør mester. Så bare kast dig ud i det. Start med små projekter eller opgaver, anvend AI, og observer resultaterne. Det er en proces, hvor du gradvist vil opbygge din forståelse og trykthed med teknologien. Og faktisk får du gode, brugbare råd, hvis du for eksempel beder en chatrobot om hjælp til at komme i gang.

AI er et kraftfuldt værktøj, der kan gøre hverdagen lettere – også for dig. Bare husk, det handler om at lære og have det sjovt undervejs. God fornøjelse med din AI-udforskning! ■

Egne lokaler i Lejre

Af Kasper Elkjær, kommunikationskonsulent i Fora

Efter en ihærdig indsats er det lykkedes LHF's Aftenskole at få nye lokaler stillet til rådighed af Lejre Kommune. Fora har i forhandlingsforløbet bidraget med råd og vejledning samt økonomisk tilskud til indretningen.

1. november 2023 holdt Lejreegnens Husflids Forening åbent hus i deres nye lokaler. Og i de næste tre år kan foreningen kalde Krudthuset i Osted for deres. Krudthuset er en gammel bygning, der i over et halvt århundrede har været byens børnehaven. Det var derfor også lidt af en opgave som foreningen stod overfor, da de nedslidte lokaler skulle gøres klar til at huse aftenskolekurser.

Borgmester Tina Mandrup

Helga Qvistgaard

Køkkenet var fuldstændigt nedslidt og legetøj i massevis skulle hives fri fra radiatorerne. Men med knofedt, værdsat hjælp fra familie og venner og 90.000 kr. fra Velux Fonden har LHF fået skabt et behageligt læringsrum med plads til fleksibilitet. Langs væggen står ti væve og i midten et langbord med plads til 12 kursister.

Lokalerne blev indviet med åbent hus den 1. november, hvor LHF samtidig kunne fejre 90-års jubilæum. Både borgmester Tina Mandrup (V) og formand Helga Qvistgaard holdt fine taler for de fremmødte. Fra Fora lyder et stort tillykke med jubilæet og de nye lokaler. ■

Trivsel i et udviklingsland

I Danmark er overskriften for et godt seniorliv 'tryghed' – både hvad angår økonomi, omsorg og adgang til sundhed. Vi snakker om værdig ældrepleje, indførelse af velfærdsteknologi og varme hænder.

Af Jette Mellgren, Odense Aftenskole

Trivsel handler ikke længere om basale fornødenheder, men om hvordan kan vi få det bedste ud af vores tid. Vi har økonomisk sikkerhedsnet, fri adgang til sundhedsvæsenet, hjemmepleje og flere foreninger tager hånd om ældre. Vi har et system, der løfter mange byrder fra den enkeltes skuldre. Det er derfor svært at fatte, hvor mange bekymringer, det giver folk i blandt andet Uganda at se ind i livets sidste del.

Med podcasten om FN's verdensmål 1: Afskaf fattigdom 'Seniorliv i et udviklingsland', som vi har lavet i Odense Aftenskole, ønsker vi at bidrage til forståelse af hvor forskellige livsvilkår, vi har i verden.

BORGERKRIGENS KONSEKVENSER

Under borgerkrigen i Uganda fik en hel generation eller to ikke mulighed for at gå i skole, men blev indlemmet i enten oprørsmilitsen eller regeringens hær. De havde ikke mulighed for at skabe en tilværelse, der kunne sikre dem i fremtiden, og som konsekvens heraf er både yngre og ældre uden mange ressourcer i dag.

PENSION ELLER BARMHJERTIGHED

I Uganda kender man ikke til ældreomsorg, og folkepension er noget du kigger langt efter. Der er børn den eneste sikkerhed, når du bliver gammel. Du oplever afhængighed, der er baseret på børnenes barmhjertighed og som går hånd i hånd med utryghed.

I Uganda regnes du som pensionist ved det 60. år. Du får her adgang til en pension, hvis du har haft et job i det private eller i det offentlige, hvor du har foretaget tvungen opsparing af din løn. Du skal dog være heldig, hvis den bliver udbetalt, og ikke er forsvundet i korruptionens navn.

LYT TIL PODCASTEN

Du kan nu lytte til den 5. podcast i rækken af FN's verdensmål: Seniorliv i et udviklingsland. Podcasten er støttet af CISU – Civilsamfund i udvikling. Find den på Apple Podcast eller på spreaker.com ved at søge på Verdensmål. Den kommer op som det første resultat.

Foto: Jette Mellgren

Langt de fleste ugandere er ikke ansatte, men er daglejere eller små selvstændige. De har ikke adgang til pension fra det offentlige før det fyldte 80. år. Pensionsbeløbet svarer til cirka 50 kr. om måneden, hvilket end ikke rækker til at holde dig med mad i én uge! Hvis du vel at mærke får beløbet udbetalt, og det ikke er forsvundet i korruptionens navn.

Hvordan klarer man sig så uden en økonomisk indtægt i den del af livet, hvor kræfterne til at arbejde er små? Hvordan kan man betale lægebesøg, medicin eller husleje? Det kræver god fantasi at forestille sig, hvordan man kan leve uden en mønt. Det kræver derimod ikke meget at forestille sig, hvor utrygt det er, at tvivle på om og hvornår pensionsudbetalingen finder sted, og hvor ydmygende det er at være afhængig af andres barmhjertighed.

DEN ULYKKELIGE CIRKEL

Efterkrigstiden og den følgende fattigdom har gjort det endnu vanskeligere at blive gammel. Forældre har ikke råd til støtte deres børns skolegang og dermed sikre sig, at de kan hjælpe dem i alderdommen.

Bliver børnene ikke uddannet og får et job, vil de ikke blive forsørgere, men derimod være afhængige af forældrene hele livet, forældre der ikke har økonomi til at hjælpe. Hvordan kan vi bryde cirklen og sørge for trivsel og tryghed i seniorlivet? Lyt til podcasten for at få et bud på dette. ■

Foto: Jette Mellgren

Folkeoplysning og mental trivsel

Kan folkeoplysningen bidrage til at forebygge mental mistrivsel og kan den måske ligefrem have en helbredende virkning?

Af Marlene Berth Nielsen, udviklingskonsulent i Fora

Vores mentale sundhed er under pres. Ifølge den nationale sundhedsprofil fra 2021 er mental sundhed en af de største udfordringer i Danmark, især blandt børn og unge. Mange forskere og meningsdannere forsøger at indkapsle, hvorfor vi som samfund har denne udfordring. Flere kobler det til livet i et præstationssamfund, hvor vi hele tiden måles og vejes, og livet i en digital tidsalder, hvor vi aldrig rigtig har fred for omverdenen, og hvor vi konstant spejler os i, hvor utrolig fedt, "de andre" åbenbart har det.

DRONNINGEN HAR TALT

Måske som reaktion på dette gav dronning Margrethe os et godt råd i sin nytårstale tilbage i 2017. "Gør noget unyttigt!" opfordrede hun. At gøre noget unyttigt har værdi i sig selv, da man gør noget for dets egen skyld og ikke fordi det er nødvendigt. Man gør noget, som befrugter ens fantasi og nærer tanken, som dronningen beskrev. Mon ikke der var mange i folkeoplysningen, der den aften sad med en fornemmelse af, at dronningen ret præcist indkapslede det, der foregår hos os?

ABC

Mental sundhed kan være et flyvsk begreb at få styr på. I Danmark har vi den store indsats ABC for mental sundhed, der arbejder med mental sundhedsfremme. Her har man på forskningsbaseret grundlag fundet frem til, hvad man selv kan gøre for at fremme egen og andres mentale sundhed: Gør noget aktivt, gør noget sammen og gør noget meningsfuldt. Hvad enten man går til foredrag, keramik eller yoga i aftenskolen, gør man noget aktivt. Man gør det sammen med andre og fordi man har lyst – så vi må formode, at det også er meningsfuldt. Ligesom dronningens opfordring, ind-

rammer ABC-budskabet ret præcist aktiviteterne i folkeoplysningen. Vifo (Videnscenter for Folkeoplysning) har tidligere lavet en undersøgelse af aftenskolekursisters betydning for mental trivsel i Aalborg. Den viser, at aftenskolekursister generelt oplever deres sundhed og trivsel bedre end dem, der ikke bruger aftenskolen.

VITAMINER

Psykolog og ph.d. Anne Kirketerp har beskrevet, hvordan deltagelsen i craft-aktiviteter – håndarbejde, husflid og hobbybetonet håndværk – kan give os en oplevelse af flow eller meningsfuld selvforglemmelse, hvor man for en stund glemmer sig selv og oplever mening og fordybelse. Håndværksfag kan med andre ord have en sundhedsfremmende effekt – de kan fungere som vitaminer, ja måske ligefrem som medicin? Med Foras ekspertise inden for håndværksfag har vi derfor en central rolle at spille ift. den stigende mistrivsel – og flere af Foras foreninger er allerede godt i gang.

På årets landsmøde vil vi dykke ned i temaet mental sundhed og se på, hvordan vi tilbyder os selv som en del af løsningen på en af vores tids store samfundsmæssige udfordringer. ■

LÆS MERE OM ABC FOR MENTAL SUNDHED

Læs mere om ABC for mental sundhed på <https://psy.ku.dk/abc>

VIL DU LÆSE MERE?

I Anne Kirketerps bog Craft-psykologi – Sundhedsfremmende effekter ved håndarbejde og håndværk, kan man blive klogere på, hvordan craft kan fremme mental sundhed.

Stort & småt

KENDER DU EN ILDSJÆL?

Foras ildsjælspris bliver uddelt på Foras landsmøde til maj. Prisen overrækkes til en person, som har gjort noget ekstra eller særligt i løbet af det seneste år. Vinderen findes efter indstilling fra Foras foreninger, og man kan indstille sin kandidat til prisen på fora.dk/ildsjael (søg på ildsjælspris). Gå i tænkeboks og find ud af, hvem I vil indstille fra jeres forening. Der er frist for indstilling af kandidaterne mandag den 15. april.

NYT FRA SEKRETARIATET

Her i det nye år er der sket ændringer i personale-sammensætningen på sekretariatet. Vi har desværre måtte sige farvel til Laura Nielsen efter seks års gensidigt inspirerende samarbejde. Heldigvis har vi fået mulighed for at fastansætte Louise Wulff Andersen, som mange af jer allerede har mødt i forbindelse med bæredygtigheds-netværket eller i andre af vores fora og netværk. Vi glæder os til fortsat godt samarbejde med Louise.

SIKKERHED OG MASKINER

Har man en "maskinpark" i sin forening, skal der hænge et sikkerhedsark ved siden af maskinerne. Fora har lagt sikkerhedsarkene på intranettet, så man kan finde dem, der er relevante for ens forening og hænge dem synligt ved maskinerne. Det ene ark er generelt og sammen med det ligger en folder, som har særligt henblik på unges brug af maskiner. Begge dele ligger på intranettet på fora.dk

1 KVM HØR

1 kvm hør er et fælles projekt, der har kørt siden 2022, mellem husflid- og håndværksorganisationer i alle de nordiske lande. Fora har været med siden start og vil nu gerne have endnu flere med til at dyrke hør og lære mere om det tekstile materiale. Fra midten af marts sender vi frøpækker ud til alle vores foreninger med opfordring til at være med til at så. Har man lyst til at være med til forskellige arrangementer knyttet til 1 kvm hør, sker der en masse aktiviteter, både fysisk og online, i løbet af foråret.

Kontakt lotte@fora.dk for at få mere info og for at få tilsendt links til arrangementerne.

Skal du med?

MØDE I BÆREDYGTIGHEDSNETVÆRKET

21. marts kl. 10-16
Kulturmaskinen, Farvergården 7, 5000 Odense C

SKOLELEDERTRÆF

6. april kl. 9.30-16.30
Verninge Husflid, 5690 Tommerup

LANDSMØDE

3. maj kl. 14.30-lørdag den 4. maj kl. ca. 13.00
Comwell Bygholm Park i Horsens

KLUMME

Mere skønhed – mere mening

Af Steen Tinning, medlem af Foras bestyrelse og skoleleder for Folkeakademiet Sydfyn

Foto: Gitte Madsen

Tilbage i maj måned gav kulturministeren en kulturpolitisk redegørelse til Folketinget. Ministeren gjorde rede for økonomien og situationen på området, men det var småt med politiske udmeldinger og politisk retning. Ministeren håbede dog at redegørelsen ville danne afsæt for en debat med Folketingets partier om en fremtidig samlet kulturpolitik for Danmark. Den debat skal Fora selvfølgelig også deltage i, og vi må starte med kulturpolitikens formål: Hvad er meningen med at støtte kulturen, herunder folkeoplysningen?

Som medlem af Folketinget var jeg kulturpolitisk ordfører fra 1981 til 1987 og jeg synes at kulturfilosoffen Augustin Girard har ramt det både smukt og præcist: Kultur og kulturpolitik skal handle om at give hvert af livets øjeblikke mere skønhed – mere mening. Ikke en hvilken som helst skønhed og mening, men en skønhed og mening, som udfolder sig på et fundament af demokratisk medleven og et humanistisk menneskesyn. Eller som det er formuleret i folkeoplysningslovens § 4, som handler om folkeoplysende voksenundervisning: Sigtet er at styrke den enkeltes evne og lyst til at tage ansvar for eget liv og til at deltage aktivt og engageret i samfundslivet. Og det arbejder vi faktisk med i den folkeoplysende voksenundervisning hver eneste dag: Skønhed og mening.

Vi ved, at håndarbejde og håndværksaktiviteter, kan reducere stress, angst og depression og samtidig øge velvære, trivsel og livsglæde.

Vi ved, at vi lærer med kroppen forrest. Vi tænker ikke med hjernen. Det er det enkelte menneske, der tænker og lærer, og kroppen er brobygger mellem hjerne og omverden. Eller som Aristoteles formulerede det for mange år siden: Intet er i bevidstheden, som ikke først var i sanserne.

Vi ved også at det at synge eller spille sammen, bidrager til at styrke fællesskabsfølelsen i en gruppe – og at vi øger produktionen af dopamin, når vi lytter til musik eller spiser god mad.

“ Vi ved, at vi lærer med kroppen forrest. Vi tænker ikke med hjernen ”

Det er en viden, vi har i baghovedet, når vi udbyder kurser i blandt andet pileflet, yoga, bindevævstræning og “lær at spille klaver til fællessang.”

Men det er ikke bestyrelsen for Folkeakademiet Sydfyn, som afgør hvad der giver skønhed og mening i vores lokale aftenskole – og det er heller ikke skolelederen. Det er først og fremmest undervisernes opgave, sammen med deltagerne. Derfor er vi både optaget af at have dygtige undervisere og af at have store ører, når vi lytter til de lokale borgeres ønsker til aftenskolen.

Vi skaber rammerne for at deltagerne kan give hvert af livets øjeblikke mere skønhed, mere mening.

Det er en stærk og smuk kulturpolitisk målsætning for vores arbejde, og det bliver spændende at se og høre, hvad kulturministeren og folketingets partier finder frem til. ■